

2015 ŞUBAT TEPAV PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİ (TEPE)

Doç.Dr.Mehmet Emin Altundemir¹

Sakarya Akademik Danışmanı

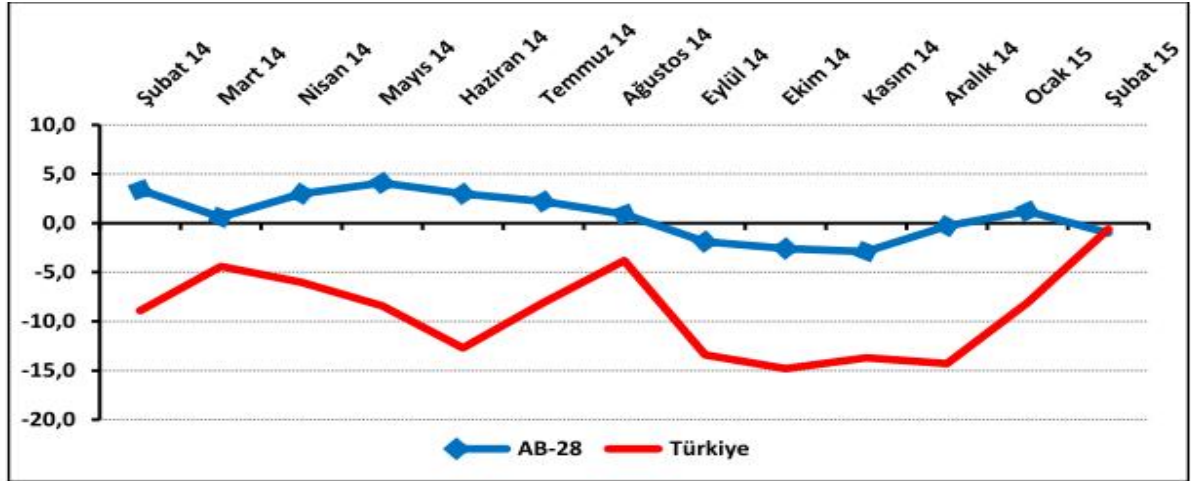
Türkiye'nin en kapsamlı perakende sektörü anketi olan TEPAV-Perakende Anketi'nin (TEPE) sonuçları, Aralık 2009'dan itibaren TEPAV'ın internet sayfasında kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Nisan 2011'den itibaren TEPE verileri mevsimsellikten arındırılmış ve arındırılmamış seriler olarak açıklanmaktadır.

Mayıs 2008'den bu yana her ay düzenli olarak yapılan anket çalışmalarında Mayıs 2008-Nisan 2011 döneminde anketlerin tamamı yüzyüze, Mayıs-Aralık 2011 döneminde anketlerin 98'i telefonla, 402'i yüzyüze, Ocak-Aralık 2012 döneminde anketlerin 125'i telefonla, 375'i yüzyüze, Ocak-Aralık 2013 döneminde anketlerin 147'si telefonla, 353'ü yüzyüze olarak uygulanmıştır. Ocak 2014'ten itibaren anketlerin tamamı telefon ile uygulanmaktadır.

14 AY SONRA TÜRKİYE, AVRUPA BİRLİĞİNİ YAKALADI

Tedarikçilerden sipariş ve istihdam beklentilerinde de bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre artış yaşandı. Geçen yıla göre işlerin durumunda hem Şubat 2014'e hem de Ocak 2015'e göre artış yaşandı. AB-28'de de perakende güveni şubat ayında düştü. Türkiye, Aralık 2013'ten bu yana ilk kez AB-28 perakende güveninden daha yüksek değer aldı.

Şekil 1: TEPE ile AB-28 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2014 – Şubat 2015)

¹ Sakarya Üniversitesi İİBF Öğretim Üyesi
Cep: 0 506 627 3355 e-posta: altundemir@sakarya.edu.tr

Perakende güveninde geçen aya göre en iyi performansı Türkiye sergiledi:

AB-28 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Slovenya'nın şubat ayında geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. Slovenya'yı, İspanya, Türkiye ve Çek Cumhuriyeti takip etti. İngiltere, Finlandiya ve Belçika geçen yıla göre en fazla düşüş yaşanan ülkeler oldular. Bir önceki aya göre en fazla artış Türkiye'de yaşandı. AB-28 Perakende Güven Endeksi, geçen yıla ve bir önceki aya göre Euro Bölgesi'ne oranla daha kötü performans sergiledi.

Ülkeler	Şubat 2014'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Ocak 2015'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Slovenya	20,1	-1,1
İspanya	11,8	2,4
Türkiye	8,3	7,5
Çek Cumhuriyet	8,1	0,7
İtalya	7,4	4,8
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	7,3	-0,4
Hollanda	5,8	-1,4
Danimarka	4,9	2,0
Fransa	4,7	1,7
Slovakya	4,6	3,0
Yunanistan	4,5	-2,9
Hırvatistan	3,4	-4,4
İsveç	3,3	3,1
Romanya	1,7	4,4
Polonya	1,0	0,7
Euro Bölgesi-19	0,9	1,5
Bulgaristan	0,6	2,5
Macaristan	-0,1	-2,2
Portekiz	-0,4	0,5
Litvanya	-3,8	-3,7
AB-28	-4,4	-2,2
Avusturya	-5,1	-1,4
Almanya	-6,7	0,8
Letonya	-6,7	-1,8
Estonya	-9,3	-2,2
Belçika	-16,2	2,0
Finlandiya	-23,6	-2,9
İngiltere	-27,2	-17,0

*Sıralama Şubat 2014 değişimine göre yapılmıştır.

Perakende güveni, şubatta yükselmeye devam etti:

2015 yılına yükselerek giren TEPE, şubat ayında -0,6 puan değerini aldı. TEPE, bir önceki aya göre 7,5 puan, geçen yılın aynı dönemine göre 8,3 puan yükseldi. TEPE'nin bir önceki aya ve geçen yılın aynı dönemine göre yükselmesinde mevcut stok düzeyindeki azalış etkili oldu. TEPE'nin artışında geçtiğimiz 3 aya göre işlerdeki toparlanma algısındaki artış da etkili oldu.

Tablo 1: TEPE (Mevsimsellikten Arındırılmış)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	-2,0	-4,2	-3,0	1,6	-2,6	0,5	-0,2	-2,5	-3,7	-0,2	1,3	2,0
2014	-3,9	-8,9	-4,4	-6,0	-8,4	-12,7	-8,1	-3,8	-13,4	-14,8	-13,7	-14,3
2015	-8,1	-0,6										

Şubat 2015'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 52,9'u önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 20,1 düzeyinde oldu. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise yüzde 27 olarak belirlendi.

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2013	13,2	12,8	14,0	17,3	15,6	18,3	20,2	17,3	16,4	16,5	19,3	18,0
2014	16,4	14,6	15,5	13,5	14,3	11,1	11,7	13,1	10,5	10,7	10,1	9,4
2015	12,2	13,0										

Şubat ayında sadece mobilya sektöründe düşüş yaşandı:

Perakende güveninde Şubat 2015'te alt sektörler itibariyle bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre, en fazla artış "Diğer" (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.) sektöründe oldu. Bu sektörü, "birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar" ve "yiyecek, içecek ve tütün ürünleri" sektörleri izledi. Bu 3 sektördeki artış ortalama artışın üzerinde oldu. "Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar", "tekstil, hazır giyim ve ayakkabı" ve "motorlu taşıtlar" sektörlerindeki artış ortalama artışın altında kaldı. "Mobilya, aydınlatma ekipmanları ve ev içi kullanım ürünleri" sektörü ise geçen yıla göre düşüş yaşanan tek sektör oldu.

Alt sektör bazında TEPE'nin Şubat 2015'te geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

